

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

RNDr. JITKA SEITLOVÁ
MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ
SENÁTU PARLAMENTU ČR

Projekt „Živá Bečva“ pomůže ochránit před suchem i povodněmi

Řeka Bečva je živoucí osou našeho regionu. V minulém 20. století byla téměř v celé délce regulována, původní meandrující a široce se měnící se koryto bylo narovnáno a zpevněno. V důsledku toho ale zvýšení erozní síly řeky k negativnímu zahlubování koryta. Koryto je nyní zahloubeno dvakrát více, v průměru na 5-6 m, v nejvíce až 8-9 m pod úrovní údolní nivy. Trend zahlubování pokračuje a po dosažení vrstvy lehce erodovatelných jílovců pod štěrkovými náplavy bude brzy ještě velmi urychlen. Zahloubená Bečva představuje nebezpečí pro okolní infrastrukturu (sítě, cesty, mosty) a zástavbu. Podzemní a povrchová vody v území pak stále více chybí. Pokračuje klimatická změna s čtenějším extrémním počasím a tedy nerovnoměrnými srážkami, suchem, prudkými dešti a povodněmi.

Koncepce a strategie České republiky již řadu let stanovují cíl zadržení vody v krajině. Značná část toku je však nadále zahloubená, napřímená a opevněná s cílem odvést vodu.

V několika krátkých úsecích pilotních projektů byly sice na řece realizovány nákladné projekty revitalizace, paradoxně jsou ale o několik metrů dále rekonstruovány za nemalé finanční prostředky objekty a břehové zídky původní regulace. Vynakládané prostředky na údržbu a opravy umělého koryta jsou značné.

Odborná společnost „Unie pro řeku Moravu“ přitom již před několika roky zpracovala studii systémově řešící celý úsek řeky mimo zastavěná od Valašského Meziříčí po soutok s Moravou (61,5 km), mimo zastavěná území. Při tzv. znovu zpřírodnění řeky dochází k návratu života do toku ale zejména zlepšení vodní bilance a protipovodňové ochrany.

Záměr pod názvem „Živá Bečva“ vychází ze čtyř principů aplikovaných na jednotlivé úseky toku a to dlouhodobé samovolné renaturace, postupné renaturace korekční údržbou, renaturací povodněmi a technickou revitalizací.

Se záměrem se senátorka obrátila na Komisi životního prostředí Olomouckého kraje, kde bylo na její návrh přijato usnesení doporučující radě Olomouckého kraje vstoupit do jednání se správcem řeky Bečvy Povodím Moravy, s.p. o přípravě strategického projektu renaturace a revitalizace řeky a jeho následné implementace do Zásad územního rozvoje kraje. V současnosti probíhají jednání mezi autorem záměru a správcem povodí. Záměr by bylo možné realizovat z prostředků evropských fondů, konkrétní dotační titul se nabízí v Operačním programu fondu životního prostředí.

Senátorka Seitlová uvedla: *“Se změnami ve vodohospodářské správě řeky není na co čekat. Napomožme řece obnovit její přírodní funkce zpomalení odtoku, usazení štěrkových náplavů, posílení biodiverzity. Vráť se nám to zlepšením infiltračního efektu pro čistotu vody a lepší protipovodňovou ochranu a významně přispěje zadržetí vody v krajině.”*

V Přerově 29. května 2023

Zpracovala: Kristýna Lauschová (lauschovak@senat.cz, 736 491 225)